

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa

KARTA PRZEDMIOTU

Dane ogólne:

Nazwa przedmiotu:	Metodyka pracy dydaktyczno - wyrównawczej z uczniem niedostosowanym społecznie
Okres ważności karty:	ISE_P_PR_P_I_(2021-2024)
Forma kształcenia:	Studia licencjackie
Forma studiów:	stacjonarne
Profil studiów:	praktyczny
Kierunek studiów:	Pedagogika
Specjalność/Specjalizacja:	pedagogika resocjalizacyjna

Przedmiot realizowany:

Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Wartość % zajęć	Rygor zaliczenia	ECTS
2	3	ćw	15	100	zaliczenie z oceną	2
		w	15	100	zaliczenie	
		war	15	100	zaliczenie z oceną	
Razem			45			2

Jednostka prowadząca przedmiot:	Instytut Studiów Edukacyjnych
Koordynator:	Monika Urbanek
Prowadzący zajęcia:	dr Tomasz Szwed, dr Monika Urbanek
Moduł, grupa przedmiotów:	MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	semestr: 3 - polski
Przyporządkowanie zajęć/grup zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	pedagogika (wiodąca), filozofia, językoznawstwo, nauki socjologiczne, psychologia

Objaśnienia:

Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

Forma prowadzenia zajęć: w - wykład, ćw - ćwiczenia audytoryjne, lek - lektorat, s - seminarium, lab - laboratoria, p - projekt, sk - samokształcenie, pr - praktyka zawodowa, war - warsztaty, k - konwersatorium, pw - praca własna, p.art. - pracownia artystyczna, zp - zajęcia praktyczne

Dane merytoryczne

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne:

Wiedza ogólnodydaktyczna i psychologiczna oraz dobra znajomość problematyki pedagogiki resocjalizacyjnej. Przygotowanie do zdobywania wiedzy i umiejętności o kształceniu umiejętności matematycznych i motywowaniu do rozwiązywania zagadnień o charakterze matematycznym.
Wiedza matematyczna z zakresu szkoły średniej oraz znajomość treści matematycznych poznawanych przez dziecko na pierwszym i drugim poziomie edukacyjnym.

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zdobycie przez studentów wiadomości i umiejętności w zakresie pracy z uczniami przebywającymi w placówkach resocjalizacyjnych, profilaktycznych i penitencjarnych. Uczniowie ci wykazują m.in. trudności w uzyskiwaniu osiągnięć edukacyjnych wyznaczonych przez podstawę programową dla danego etapu edukacyjnego. Studenci poznają podstawowe założenia metodyki nauczania resocjalizującego na przykładzie matematyki na poziomie edukacji w szkole podstawowej.
Celem przedmiotu jest również poznanie przyczyn powstawania trudności w uczeniu się matematyki, sposobów zapobiegania im i

niwelowania negatywnych skutków. Dodatkowym celem jest nabycie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy w ramach samokształcenia, oraz umiejętności krytycznego wykorzystania z ogólnie dostępnych materiałów dydaktycznych.				
Szczegółowe efekty uczenia się				
Lp.	Opis efektu uczenia się	Metoda realizacji efektów uczenia się	Metody sprawdzenia efektu uczenia się	Odniesienie do efektów dla modułu/specjalności/kierunku studiów
1	Student zna specjalne potrzeby edukacyjne określonych grup dzieci i młodzieży, przyczyny powstawania trudności w uczeniu się nieletnich, sposoby zapobiegania im i niwelowania ich negatywnych skutków	M1 (Wykład konwersatoryjny)	Dyskusja	K_W15, K_W13
2	Ma uporządkowaną wiedzę z zakresu matematyki szkolnej. Posługuje się poprawną terminologią matematyczną i umiejętnością rozwiązywania zadań matematycznych	M3 (Ćwiczenia praktyczne)	Dyskusja, Projekt, Prezentacja umiejętności praktycznych	K_W18, K_W15, K_W13
3	Dysponuje ogólną wiedzą z zakresu metodyki nauczania matematyki, w szczególności zna zasady kształtowania pojęć i umiejętności matematycznych oraz rozpoznawania umiejętności matematycznych dzieci	M4 (Praca w grupach zadaniowych), M3 (Ćwiczenia praktyczne)	Dyskusja, Projekt, Prezentacja umiejętności praktycznych	K_W16, K_W18, K_W19, K_W15, K_W13
4	Potrafi przeprowadzić sprawdzanie umiejętności matematycznych z wykorzystaniem gotowych, lub samodzielnie skonstruowanych narzędzi sprawdzających. Potrafi analizować wyniki sprawdzania i formułować wnioski dydaktyczne i wychowawcze	M4 (Praca w grupach zadaniowych)	Projekt	K_U03, K_U09, K_U01, K_U08, K_U12, K_U14, K_U05, K_U04, K_U02
5	Potrafi przeprowadzić analizę treści matematycznych zawartych w Podstawie programowej z uwzględnieniem celów kształcenia matematycznego	M4 (Praca w grupach zadaniowych)	Projekt	K_U03, K_U08, K_U06, K_U11, K_U10
6	Potrafi zaplanować, przygotować i przeprowadzić zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki w szkole podstawowej i zawodowej	M4 (Praca w grupach zadaniowych)	Projekt	K_U03, K_U08, K_U15, K_U12, K_U14, K_U06, K_U11, K_U16, K_U13
7	Ma ukształtowany pozytywny stosunek do matematyki jako przedmiotu szkolnego i dziedziny nauki oraz potrafi kształtować taki obraz matematyki u swoich wychowanków	M2 (Dyskusja), M3 (Ćwiczenia praktyczne)	Dyskusja, Prezentacja umiejętności praktycznych	K_K03, K_K08, K_K02, K_K01
8	Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne na rzecz popularyzacji matematyki i innych przedmiotów szkolnych	M2 (Dyskusja)	Dyskusja	K_K08, K_K07
9	Jest świadomy własnych umiejętności dydaktycznych oraz potrafi skutecznie je poszerzać	M4 (Praca w grupach zadaniowych), M2 (Dyskusja), M3 (Ćwiczenia praktyczne)	Dyskusja, Prezentacja umiejętności praktycznych	K_K03, K_K08, K_K02, K_K01
Metody realizacji efektów uczenia się (opis szczegółowy)				
Ćwiczenia praktyczne (M3 - Umiejętności rozwiązywania zadań matematycznych na poziomie SP i zawodowej), Dyskusja (M2 - Omówienie SPE, metod pracy, własnych postaw i doświadczeń), Praca w grupach zadaniowych (M4 - Wykorzystanie gotowych lub konstruowanie własnych narzędzi diagnostycznych, konspektów, materiałów edukacyjnych i weryfikujących wiedzę w oparciu o podstawę programową), Wykład konwersatoryjny (M1 - Wiedza na temat specjalnych potrzeb edukacyjnych i metod pracy w tym zakresie)				
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się				
wiedza: Projekt (Wykorzystanie gotowych lub konstruowanie własnych narzędzi diagnostycznych, konspektów, materiałów edukacyjnych i weryfikujących wiedzę w oparciu o podstawę programową) Dyskusja (Wypowiedzi studenta świadczące o jego wiedzy, kompetencjach, pozytywnego stosunku do poszerzania własnych umiejętności w zakresie pracy z dziećmi ze SPE) Prezentacja umiejętności praktycznych (Posługiwanie się wiedzą i umiejętnościami matematycznymi do samodzielnego rozwiązywania problemów matematycznych i nauczania innych)				
umiejętności: Projekt (Wykorzystanie gotowych lub konstruowanie własnych narzędzi diagnostycznych, konspektów, materiałów edukacyjnych i weryfikujących wiedzę w oparciu o podstawę programową)				
kompetencje społeczne: Dyskusja (Wypowiedzi studenta świadczące o jego wiedzy, kompetencjach, pozytywnego stosunku do poszerzania własnych umiejętności w zakresie pracy z dziećmi ze SPE)				

Prezentacja umiejętności praktycznych (Posługiwanie się wiedzą i umiejętnościami matematycznymi do samodzielnego rozwiązywania problemów matematycznych i nauczania innych)	
Warunki zaliczenia	
Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest aktywna obecność na wszystkich formach zajęć (wykł., ćw., war.), Uzyskanie dwóch pozytywnych ocen z dyskusji, pozytywnych ocen z poszczególnych elementów projektu oraz kart pracy. Poszczególne elementy projektu umożliwiają pozyskanie 4 ocen. Projekt powinien zawierać - arkusz diagnostyczny - scenariusz zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z kartami pracy (z uwzględnieniem SPE) - arkusz weryfikacji osiągnięć szkolnych - samodzielnie skonstruowane zadanie matematyczne o treściach wychowawczo-resocjalizujących	
Treści Kształcenia	
	Liczba godzin
Semestr: 3	
Forma zajęć: wykład	
1. SPE – specjalne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży. Formy pomocy, dostosowanie wymagań edukacyjnych 2. Dyskalkulia – diagnoza, przejawy. 3. Negatywizm szkolny, opóźnienia szkolne ucznia niedostosowanego społecznie. 4. Specyfika postępowania z uczniem zagrożonym NS w środowisku otwartym. Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. 5. Model postępowania z uczniem niedostosowanym w placówce resocjalizacyjnej. Rola wykształcenia w readaptacji społecznej 6. Nauczanie resocjalizujące, zasady ortodydaktyczne. Zadania nauczyciela 7. IPET – Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny. 8. Jak pracować z uczniem mającym trudności w uczeniu się matematyki? Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, samopomoc uczniowska. Podsumowanie zajęć.	15
Forma zajęć: ćwiczenia	
1. SPE – specjalne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży VS Specyficzne trudności edukacyjne. Programy zajęć dydaktyczno-wyrównawczych. 2. Determinanty niepowodzeń szkolnych wychowanków placówek resocjalizacyjnych (biopsychiczne, dydaktyczne, społeczno-ekonomiczne). 3. Organizacja zajęć dydaktyczno- wyrównawczych. Metody pracy z nieletnim mającym trudności w uczeniu się matematyki. Hospitacja/opis zajęć o charakterze ortodydaktycznym w Zakładzie Poprawczym i Schronisku dla Nieletnich w Raciborzu (lekcja matematyki) 4. Jak rozpoznać ucznia mającego trudności w uczeniu się matematyki? IPET – Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny. 5. Praktyczne rozwiązania dydaktyczne – procenty w kl. VII SP. Wykorzystanie filmów instruktażowych, aplikacji, portali internetowych do wprowadzania i utrwalania zagadnień związanych z procentami w matematyce (np. Pi-stacja – YouTube). Omówienie zagadnień z wykorzystaniem notesu zajęć z aplikacji MS Teams. Wykonanie obliczeń. 6. Konspekt zajęć dydaktyczno-wyrównawczych – projektowanie własnych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych 7. „Skrzynka z narzędziami” – behawioralne podejście do ucznia z nadpobudliwością 8. Podsumowanie zajęć	15
Forma zajęć: warsztaty	
1. Repetytorium. Przypomnienie wiadomości, podstawowych pojęć i działań matematycznych. 2. Podstawa programowa. Strony internetowe do nauczania i uczenia matematyki. 3. Sprawdzanie wiedzy i umiejętności matematycznych. Narzędzia diagnostyczne. Test efektywności zajęć. Tworzenie własnego testu diagnostycznego 4. Ciekawostki matematyczne. Gry dydaktyczne. Karty Grabowskiego. Matematyczny escape-room. 5. Wykorzystanie dwóch rodzajów kart pracy z matematyki, omówienie ich budowy i dostosowań do ucznia. Zalecenie stworzenia własnej karty z zakresu wybranego tematu. 6. Test efektywności zajęć dydaktyczno-wyrównawczych.	15

7. Zadania o treściach wychowawczych i poprawczych – przykłady, rozwiązywanie, tworzenie własnych	15
8. Praktyczne rozwiązania dydaktyczne w nauczaniu matematyki. Prowadzenie zajęć dydaktycznych z matematyki w ZPiSdN w Raciborzu – tworzenie i rozwiązywanie zadań o treściach wychowawczych i poznawczych	
Literatura	
Podstawowa	
Landerl Karin, Kaufmann Liane, Dyskalkulia, Harmonia Universalis, Gdańsk 2015	
Gruszczyk-Kolczyńska Edyta, Jak pomóc dziecku pokonać niepowodzenia w nauce matematyki? Podręcznik dla rodziców, terapeutów i nauczycieli z serii Dziecięca matematyka, CEBP 24.12, Kraków 2021	
Gruszczyk-Kolczyńska Edyta, Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla dzieci, które rozpoczną naukę w szkole: podstawy psychologiczne i pedagogiczne oraz zabawy i sytuacje zadaniowe sprzyjające intensywnemu wspomaganiu rozwoju umysłowego i kształtowaniu ważnych umiejętności, Wydawnictwo Edukacja Polska, Warszawa 2009	
Oszwa Urszula, Zaburzenia rozwoju umiejętności arytmetycznych: problem diagnozy i terapii, Oficyna Wydawnicza "Impuls", Kraków 2008	
Tuszyńska-Skubiszewska Celina, Walerzak-Więckowska Anna, Ortograffiti: myślę, rozumiem, liczę - matematyka bez trudności: zeszyt ćwiczeń do pracy terapeutycznej w szkole i w domu dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki, Klasy IV-V szkoły podstawowej, Wydawnictwo Pedagogiczne Operon, Gdynia 2019	
Wójcicka Maria, Wybrane metody i techniki aktywizujące: zastosowania w procesie nauczania i uczenia się matematyki, "Fraszka Edukacyjna", Warszawa 2005	
Uzupełniająca	

Sposób określenia liczby punktów ECTS		
Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się	Obciążenia studenta [w godz.]	
Zajęcia dydaktyczne	45	
Samokształcenie	0	
Praca własna studenta	5	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50	
Liczba punktów ECTS		
Łączna liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu	2	
Bezpośredni kontakt z nauczycielem	L. godzin	ECTS
	45	1,8

1 godz = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji 'Liczba punktów ECTS' suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.